

В. Ю. Ткачук,

асистент кафедри фінансові ринки,
ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана»

КРЕДИТНІ СПІЛКИ УКРАЇНИ В СВІТОВІЙ СИСТЕМІ КРЕДИТНОЇ КООПЕРАЦІЇ

Глобалізація стандартів у секторі фінансових послуг, починаючи із запровадження стандартів капіталізації до питань запобігання відмиванню «брудних» грошей та запровадження процедур нагляду, дедалі більше встановлюється на міжнародному рівні, а вже потім адаптуються до місцевих умов. Всесвітня рада кредитних спілок, яка постійно співпрацює з такими міжнародними організаціями, як ООН та ЄС, вбачає одним із головних своїх завдань участь у захисті та лобіюванні інтересів кредитних спілок на міжнародній арені.

Всесвітня рада кредитних спілок (WOCCU) — найвпливовіша у світі організація для кредитних спілок. Це — найвищий рівень організаційної інтеграції кредитних спілок, який о'б'єднує загальнодержавні асоціації та їх регіональні об'єднання і прагне допомогти кредитним спілкам дотримуватися високих стандартів якості, демократії та стабільності. Всесвітня рада створює «найкращі практики», щоб кредитні спілки могли рівнятися на передовий досвід, вона є платформою для інновацій, підтримує розвиток кредитних спілок по всьому світу.

Місія WOCCU полягає в тому, щоб допомогти своїм членам і потенційним членам організовувати, розширювати, покращувати та сприяти інтеграції кредитних спілок і пов'язаних з ними установ інфраструктури як ефективних інструментів економічного і соціального розвитку всіх людей.

Всесвітня рада забезпечує глобальну присутність і представляє кредитні спілки на міжнародному рівні. Вона доносить ідею фінансової стабільності і безпечності кредитних спілок до урядовців, законотворців, регуляторів, донорів, організацій, кредитних спілок та їх членів і займається лобістською діяльністю, спрямованою на підтримку розвитку кредитних спілок та створення сприятливого законодавчого поля.

Щоб допомогти кредитним спілкам успішно працювати в нинішніх умовах глобальної економіки, Всесвітня рада слугує платформою для інновацій. Вона сприяє обміну інформацією, організовуючи зустрічі та конференції, підтримує розвиток майбутніх лідерів кредитної кооперації, створює інноваційні продукти та послуги.

Всесвітня рада впроваджує проекти, спрямовані на просвітництво та поширення знань, інструментів та систем, що забезпечують стійкий розвиток, пропагує «кращі практики» та застосовує свої інноваційні інструменти, такі як методологія модельної кредитної спілки, система моніторингу PEARLS, інструменти аналізу кредитного портфеля, бізнес-планування тощо [1, с. 12].

Співпраця із законотворчими органами Європейського Союзу через WOCCU актуальна, насамперед, кредитним спілкам європейських країн — членам WOCCU — адже їм потрібно бути готовими до змін, які вносяться у європейське законодавство, а в деяких випадках бажано працювати на випередження — протистояти ухваленню законопроектів, які можуть мати дискримінаційний вплив на кредитні спілки.

Щоб постійно «тримати руку на пульсі» цих процесів, об'єднання кредитних спілок європейських країн створили так званий «Європейський клуб» рухів кредитних спілок Європи — членів Всесвітньої ради у Брюсселі.

Наприкінці 2007 р. кредитні спілки України в особі Всеукраїнської асоціації кредитних спілок були вперше представлені на черговому зібранні Європейського клубу, на якому обговорювалися зміни та доповнення до Директиви по захист прав споживачів; зміни та доповнення до Директиви про вимоги до капіталу; ініціативи, що стосуються рітейлових фінансових послуг, викладені в «Зеленій книзі» (платежі, базові банківські рахунки, іпотека, фінансове виключення, фінансова просвіта, доступ до кредитних даних) [2, с. 65—66].

До Європейського клубу належать системи кредитних спілок Польщі, Ірландії, Великобританії, Румунії та Литви. Співпраця з Європейським клубом дає можливість долучитися до об'єднаних зусиль у формуванні сприятливих та узгоджених законодавчих умов для діяльності кредитних спілок на теренах Європи та провести підготовчу роботу з адаптації законодавства України, яке регулює діяльність кредитних спілок, до європейських стандартів [3].

Необхідно відмітити, що членами WOCCU є країни Африки, Азії, Європи, Латинської Америки, Північної Америки, практично скрізь, де кредитно-кооперативний рух набув розвитку.

Європа у Всесвітній раді кредитних спілок представлена наступними країнами: Велика Британія, Естонія, Ірландія, Македонія, Польща, Румунія, Росія, Україна. Коефіцієнт проникнення, тобто відношення кількості членів кредитних спілок до економічно активного населення віком від 15 до 64 років, європейських членів WOCCU становить на початок 2010 року 3,7 %, тоді як

членів WOCCU країн Азії — 2,6 %, Африки — 5,3 %, Латинської Америки — 3,8 %, Північної Америки — 44,6 %. Безпосередньо рівень проникнення України на початок 2010 р. становить 6,8 %, що на 1,5 п.п. менше, ніж у попередньому році.

Україну було прийнято в члени WOCCU у 2005 році в особі Національної асоціації кредитних спілок. Рішення про це ухвалили члени Генеральної асамблеї WOCCU, на конференції, що пройшла в Римі 25—27 липня 2005 року.

На початок 2010 р. Україна за розміром активів, заощаджень, кредитного портфеля та резервів посідала 4-те місце серед європейських країн-членів Всесвітньої ради кредитних спілок після Ірландії, Польщі та Великої Британії. Рівень проникнення кредитної кооперації України — один із найбільших (6,8 %) після Ірландії (75,4 %) та Польщі (7,4 %). За кількістю членів серед країн Європи — членів WOCCU — Україна на початок 2010 року посідала 2-ге місце з кількістю членів (2 190 000 чол.) після Ірландії (2 955 000 чол.). А за кількістю кредитних спілок Україна станом на початок 2010 року являлася лідером — 729, тоді як у Ірландії їх 503, у Великій Британії — 453, а у Польщі — 62.

Таким чином, кредитна кооперація України, спільними зусиллями відданих кооперативній ідеї громадян, поступово завойовує авторитет та належне їй місце на європейському та міжнародному рівнях, що засвідчує вагомий потенціал української кредитно-кооперативної системи загалом.

Список літератури

1. Вісник кредитної кооперації, № 5(14), вересень-жовтень 2010.
2. Вісник кредитної кооперації, № 1(4), грудень 2007 — січень 2008.
3. vaks.org.ua/images/files/docs/zvit_vaks_2008.pdf.

УДК 336.72

Г. В. Труш,

старший викладач кафедри банківської справи,
ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана»

ЗАОЩАДЖЕННЯ НАСЕЛЕННЯ ЯК ЧИННИК ЕКОНОМІЧНОГО ЗРОСТАННЯ І РОЗВИТКУ УКРАЇНИ

Стабільний соціально-економічний розвиток України в умовах поглиблення світових процесів фінансової глобалізації потребує глибокого вивчення питання забезпечення економіки фінансовими